

Mõelgem Loojale

Mõttele Loojale oma noormehepõlvkes.
Rog. 12, 1.

Inimesed mõtlewad palju iseenestele, vähem teistele ja kõige vähem Jumalale. Seepärast teenivad nad iseendid kõige rohkem, oma ligimesi vähem ja Jumalat kõige vähem.

Inimesel on aga palju põhjust, et Jumalale mõelda ja teda teenida. Esiteks juba seepärast, et võlgname oma olemasolu Jumalale. Me ei oleks kunagi elanud, kui tema võim ei oleks meile elu andnud; me oleksime lõppenud elamast, kui tema ei hoiaks meid elus. On juur tõsiasi, mida apostel Paulus väljendas: „Jumal, kes maailma on teinud ja kõik mis seal sees... , ta annab ise kõigile elu ja õhu ja kõik.“ Ap. t. 17, 24. 25.

Elu, mis oleneb iga tund Jumalast, peab ka tarvitatama tema auks. Lapsed peavad olema sõnakuulelikud vanematele, kuid veel suuremal määral peavad inimesed täitma Jumala taht, ja elama temale pühendatud elu, sest ka selle on Jumal seadnud inimeste elu eesmärgiks. Kui inimene valmistab enesele mõne tarberiiista või eesme, siis teeb ta selle kindlaks otstarbeks, ja kui see ei vasta oma otstarbele, siis heidab ta selle ära. Jumal on meid loonud selleks, et me teda austaksime, ja kui me ei tee seda, siis ei täida meie oma otstarvet ning meie elu on kaotanud oma mõtte. Nagu nool, mis ei taba märki; nagu viinapuu, mis ei kanna marju; nagu lamp, mis ei anna valgust; nagu pilv ilma vihmata; nagu kaev ilma veeta — nii on inimene, kes ei mõtle Loojale ega teeni teda.

Et Jumal on inimese looja ja tema elu alalhoidja, see ei ole ainuke põhjus, miks inimene peab temale mõtlema ja teda teenima. Apostel Paulus nimetab teise kaaluva põhjuse oma kirjas korintlastele: „Teie ei ole mitte iseeneste päralt. Sest teie olete kalli hinnaga ostetud, seepärast austage Jumalat omas ihus ja omas waimus, mis on Jumala päralt.“ 1. Kor. 6, 19. 20. See on teine suur põhjus, miks inimene peab Jumalale mõtlema, ja nimelt seepärast, et ta kuulub temale. Inimesel ei ole seega õigust teha oma ihu ja waimuga, mida ta soovib. Need on

tema kätte usaldatud ning ta peab sellele mõtlema, et need on Jumala omandid. Ta ei tohi oma terwiist kahjustada joomise, kergemeelse elu, laiskuse, närilise mure ja muude niisuguste asjade läbi. Sest iga aus inimene muretsseb selle eest, et ta ei teeks kahju wõõrale warandusele, mis on usaldatud tema kätte.

Ka inimese waim, tema mõistus kuulub Jumalale. Seepärast tohib ta seda kasutada ainult niisuguseks otstarbeks, mis tuleb tema omaniku, see on Jumala auks. Oleks see meie omand, siis võiksime temaga talitada oma tahtmise järgi. Kuid see kuulub Jumalale ning seetõttu tuleb ta hoida rikkumata. See ei tähenda seda, et peaksite oma waimujõud lastma kasutamata seista. Olge ümberpöördukt, me peame neid kasutama Jumala teenimiseks.

Kindlasti on iga inimese elus päewi, kus ta ei ole mõtelnud Jumalale, ja tegusid, mis ei ole olnud Jumala auks. Möödunud aeg aga ei seisa meie waimuses. Me ei wõi teda enam tagasi kutsuda, isegi mitte seda silmapilku, mis möödus just praegu. Kui me suudaksime ka kofku korjata hommikaste, mis on auranud päikesepaistes ja kogu guda pilved, mis walasid eile oma wihma, möödunud aega ei saa me aga siiski tagasi ega heaks teha tehtud tegusid. Meid ei ole enam ja kõige wägewam isegi ei saa neid meile tagasi anda. Nõustataga möödub inimese elu ega ole võimalik seda enam uuesti elada, kuigi inimestel on kombeks öelda: „Kui ma hord veel wõiksin oma elu otsast alata!“ Mis inimese elu on olnud, seda näitab hord igawil. Tulewiku usinus ei aita kaotatud aega tagasi wõita. Kuid mida me teha wõime on see, et wõtame kuulda selle häält, kes meie wastu kõneleb: „Ma olen sind igawese armastusega armastanud, seepärast olen ma sind heldusega tõmmanud.“ Jer. 31, 3. Wõtame wastu tema käest andestuse, mida ta on walmis meile andma, kui kaheksime oma tegusid, mis ei ole olnud head ega valmistanud temale au, ja ütleme ühes Laawetiga: „Ma mõtlen järele su käsimisi ja waatan sinu teeradadele. Ma jahutan ennast su seadmistega, ei ma unusta mitte ära sinu sõnu.“ Laul 119, 15. 16.

Kutsutud . . .

Tähendamissõna pulmariidest sõjaldab juurima tähtsusega õpetuse.

Selles tähendamissõnas, nagu juures õhtu-
jöömaajasti, kirjeldatakse ewangeeliumi kutset, jelle ärasteinist juuda rahwa poolt ja armurikast kutset paganatele. Aga nende suhtes, kes kutse kõrwale heidawad, näitab see tähendamissõna veel suuremat haaramist ja veel hirmsamat karistust. Kutsse peole on kuningalt. See antakse kellegi poolt, kel wõim on käskida. Sellega õhutatatakse kutsututele suurt au. Aga seda au ei hinnata. Põlatabse kuninga autoriteeti. Kuna majajanda kutse ükskõiksest wastu wõeti, on kuninga kutse põlgamise tagajärjeks tema julaste haaramine ja tapmine. Kutsutud kohtlesid kuninga sulaseid põlgusega, pilkajid neid ja tapsid nad ära. Kui majajand nägi, kuidas tema kutse tagasi liikati, seletas ta, et ükski kutsutui ei pea maitsema tema sõõmaaga. Aga kuninga teotajale langes waks suurem karistus, kui seda on äraajamine peolauast. Ta „läkitas oma sõjawäed wälja ja hukkas needjamad tapjad ära ja süütas nende linna põlema.“

Wõlemas tähendamissõnas ehitatakse pidu küllalistega, aga teine neist näitab, et kõik peost osa wõtjad pidid endid selleks ette walmistama. Ette walmistamata küllaline tõugatakse wälja. „Siis läks kuningas sisse neid waatama, kes lauas istusid, ja nägi seal ühe inimese, kellel pulmariiet ei olnud seljas. Ja ta ütles tema wastu: Sõber, kuidas sina siia oled sisse tulnud ja sinul ei ole pulmariiet? Aga tema ei saanud sõnagi suust. Siis ütles kuningas teenritele: Siduge tema käed ja jalad kinni ja wõtke teda, ja heitke teda kõigesügawama pimeduse sisse, seal on hulumine ja hammaste kiristamine!“

Kutse peole oli antud Kristuse jüngeritelt. Meie õnnistegija oli saanud kaksteistkümmend ja hiljem seitsekümmend kuulutama Jumala riigi ligiolekut. Nad pidid inimesi üles kutsuma meelt parandama ja ewangeeliumi uskuma. Aga kutse jäeti tähele panemata. Kutsutud ei ilmunud peole. Hiljem saadeti wälja julased sõnumiga: „Waata, oma sõõmaaja olen ma walmistanud, mu härjad ja muunweised on tapetud, ja kõik on walmis, tulge pulma!“ See sõnum toodi juutidele pärast Kristuse ristilöömist. Aga rahwas, kes ometi tõendas end olevat Jumala erirahwa heitis kõrwale Pilha Waimu wäes toodud ewangeeliumi. Paljud tegid seda õige pilkawal wiisil. Teised, kuna nad heitsid kõrwale Jumala austamise, wihastusid õnnistuse ja andeksandmise pakkumise üle nii, et nad pöördusid sõnumitoojate wastu. „Tõusis suur tagakiusamine.“ Palju mehi ja naisi heideti wangikotta ja mõningad Jumala saadikutest — näiteks Tehwanus ja Jakobus — tapeti.

Nõnda pitsseeris juuda rahwas enda ärasteinise Jumala armu kõrwaleheitmisest. Selle järeldused oli Kristus tähendamissõnas ette kuulutanud. Kuningas „läkitas oma sõjawäed wälja ja hukkas needjamad tapjad ära ja süütas nende linna põlema.“ Juutidele ennuustatud kättemaks tabas neid Jeruusalemma häwitamises ja rahwa laialipillamises.

Kõlmas kutse peole kujutab ewangeeliumi kuulutamist paganatele. Kuningas ütles: „Pulmad on küll walmis, aga need, kes kutsutud, ei olnud mitte seda wäärt. Sellepärast minge teelaskmete peale ja kutsuge pulma nii mitu, kui teie iial leiateg!“

Kuninga julased läksid siis wälja „teede peale ja kogusid kõik kokku, nii mitu, kui nemad leidsid, kurje ja häid.“ See oli kirju jeltkond. Mõningail neist ei olnud piduperemehe wastu rohkem lugupidamist, kui nendel, kes kutset wastu ei olnud wõtnud. Üksmeheks kutsutud klass ei wõinud, nagu ta mõtles, ohwerdada oma ilmalikke tulusid, et kuninga peost osa wõtta.

Ja nende hulgas, kes kutse olid wastu wõtnud, oli mõningaid, kes ainult oma kaju peale mõtlesid. Nad tulid, et peo lõbudest osa saada, aga ei soowinud sugugi austada kuningat.

Kui kuningas sisse astus, et küllalisi silmitseda, ilmnest kõikide tõeline iseloom. Iga kutsutud küllalise jaoks oli pulmakuub walmis hoitud. See oli kingitus kuningalt. Pulmariide kandmisega awaldasid küllalised piduperemehele oma lugupidamist. Üks mees oli aga ilmunud oma harilikus riietuses. Ta oli tõrkunud kuningalt nõutud ette walmistust tähtsast. Tema oli põlanud kalli hinna eest temale muretsetud kumbe kanda. Sellega haawas ta oma isandat. Kuninga küsimisele: „Kuidas sina siia oled sisse tulnud, ja sinul ei ole pulmariiet?“ ei wõinud ta midagi wastata. Ta oli äraneetud iseenele poolt. Siis ütles kuningas: „Siduge tema käed ja jalad kinni ja heitke teda kõigesügawama pimeduse sisse!“

Küllaliste proovimisega, mille kuningas ette wõtab peol, kujutatakse uurimisekohut. Ewangeeliumipeo küllalised on need, kes tunnistawad, et nad teeniwad Jumalat. Nende nimed on kirjutatud eluraamatusse. Aga mitte kõik, kes nimetawad endid kristlasteks, ei ole tõsised jüngerid. Enne palga andmist peab õhustatud olema, kes on kõhuline õiglaste parandusest osa saama. See õffus peab aset leidma enne Kristuse tulekut taewa pilwedel, sest tema tulekul on tema wakk temaga „igaihe kätte tasuda, nõnda kui tema tegu on.“ Enne Kristuse tulemist määratakse kindlaks iga inimese töö iseloom ja igale Kristuse järelläijale antakse ta ju tema töö järele.

Runa inimesed elavad veel siin maa peal, peetakse uurimisekohut taevases kohtuhojas. Kõikide elu kohta, kes tunnustavad endid Kristuse järelkäijateks, paneb Jumal toime uurimise. Kõiki katsutakse läbi taeva raamatutes leiduvate andmete järele ja igapäev saatus määratakse tema tegude kohaselt kindlaks igaveseks ajaks.

Täheandamisesõnas nimetatud pulmariie kujutab puhast, veatut iseloomu, mida omavad tõsi-
sed Kristuse järelkäijad. Kogudusele antakse „selga panna puhas ja hüljgaw kallis linane riie,“ et ta oleks „kogudus, kel ei oleks ühtegi wiga ega kortsu, ega muud jellefarnast.“ „Sest kallis linane riie,“ ütleb pühakiri, „on pühade õiged teod.“ See on Kristuse õigluse, tema veatu iseloom, mis usu läbi kõigile antakse, kes teda vastu võtavad oma isiksiks Ünnistegijaks.

Pulmapeole ilmunud küllalised võttis kuningas põhjalikule läbitaksumisele. Ainult need, kes olid tema nõudmist täitnud ja pulmakuube riietunud, leidsid vastuvõttu. Nõnda sünnib ka ewangeeliumipeo küllalistega Talle õhtusöömaajal. Kõik peavad alluma suure Kuninga põhjalikule uurimisele ja ainult need, kes kannatavad Kristuse õigluse kuube, leiavad vastuvõttu.

Õigus on õieti tegutsimine; ja kohtu mõistetakse kõikide peale nende tegude järele. Meie iseloom avaldub meie tegudes. Teod näitavad usu ehkust.

Ei aita meie usust, et Jeesus ei ole petja ja Piibli usutunnistus ei ole kavalalt wäljamõeldud muinasjutt. Meie võime uskuda, et Jeesuse nimi on ainuke nimi taewa all, mille läbi inimene võib õndsaks saada, ja teda siiski mitte võtta endale isiksiks Ünnistegijaks. Ei aita tõe teooria uskumiseft. Ei aita sellest, kui suuga tunnustame usku Kristusesse ja oma nime kirjutame koguduse raamatusse. „Kes tema käsusõnu peab, see jääb tema sisse ja tema selle sisse. Sest tunneme meie, et ta meie sisse jääb, Waimust, keda ta meile on annud.“ „Ja sest tunneme, et meie teda oleme tunnud, kui meie tema käsusõnad peame.“ See on tõsi küberpööramise tõendus. Mis meie tunnustus ka iganes oleks, sellest ei oleks mingit kasu, kui Kristus ei avalduks õigluse tegudes.

Tõde peab istutatama südamesse. Ta peab mõjutama meie meelt ja avalitsema meie tahtet. Kogu iseloom peab omama jumaliku kuu. Jumala sõna iga wäiksem kirjatähkene peab ruumi leidma meie igapäevases elus.

Jumalikust loomuseft osasaaja inimene on ka koostöölase Jumala suurejoonelise õiglusega — tema püha käsuga. See on juhtnõör, millega Jumal mõõdab inimeste tegewust ja see on ka katsetiwi, mille järele kohtus proovitakse iseloomusid.

Leidub paljusid, kes tõendavad, et kätt on Kristuse surmaga kõrvaldatud, aga selle tõendusega kõnelewad nad Kristuse enese sõnadele was-

tu: „Ärge mõtelge, et mina olen tulnud käsku ehk prohveteid kaotama... Kuni taewas ja maa hullka läheb, ei lähe mitte hullka käsust, mis kõige wähem firi ehk tähkene on.“ Et lepitada inimeste ülestunmist käsust, andis Kristus oma elu. Oles käsuga võidud muuta ehk kõrvaldada, siis ei oles Kristus tarwitsetunud surra. Oma maa-
pealse eluga austas ta Jumala käsku. Oma surmaga kinnitas ta seda. Ta andis oma elu õh-
riks, mitte Jumala käsu kühistamiseks wõi õig-
luse normide fergendamiseks, waid õigluse püsi-
wuse ja käsu muutmatuse tõendamiseks, et see
wõiks jääda igawesti.

Saatan oli tõendanud, et inimesel olemat võimatu täita Jumala käske. Ja see on ka tõsi, et meie ei wõi seda teha omast jõust. Aga Kristus ilmus inimese kujul ja tõendas oma täiusliku sõnakuulmise läbi, et inimene ühenduses Jumalaga võib täita igat Jumala käsku.

„Aga nii mitu, kui teda vastu võtsid, neile andis tema meelewalla Jumala lapsiks saada, kes tema nime sisse usutvad.“ Seda jõudu ei ole inimesel. See on Jumala wägi. Kui hing wastu võtab Kristuse, siis antakse talle jõudu elada Kristuse elu.

Jumal nõuab oma lastelt täiuslikkust. Tema seadus on ta iseloomu wäljendus ja iga iseloomu mõõt. Seda jumaliku mõõtu antakse kasutada kõigile, et keegi ei omaks ekslikku arvamist nende isikute iseloomu kohta, kellest Jumal tahab oma riiki üles ehitada. Kristuse maa-pealne elu oli Jumala käsu täielik wäljendus, ja kui need, kes tõendavad endid olemat Jumala lapsed, omavad Kristuse harnase iseloomu, alluvad nad igale Jumala käsule. Siis võib Jumal neid vastu võtta nende hulka, kes kord moodustavad taewaliku perekonna. Kristuse auhise õigluse kuuega kaetult omavad nad koha kuningas pidulauas. Neil on õigus kuuluda weres pestud karja hulka.

Pulmariideta pidule tulnud küllaline kujutab paljude olukorda, kes tänapäew maailmas wiibivad. Nad tunnustavad endid kristlasteks ja nõuavad ewangeeliumi õnnistusi ja eesõigusi, ei tunne aga iseloomu ümberkujundamise wajakust. Nad ei ole kunagi tunnud tõsi kabetust oma pattude pärast. Nad ei märka, kui hädatarwilikult nad wajakavad Ünnistegijat; nad ei harju teda usaldama. Nad ei ole wõitnud päritud wõi sissejuurdunud kalduwust kurjale. Sellegi pärast peavad nad endid küllalt heaks ja loodavad omaeneste teenetele, selle asemel et usaldada Kristust. Sõna kuuljatena tulewad nad peole, aga nad ei ole Kristuse õigluse kuube selga tõmmanud.

Paljud, kes nimetavad endid kristlasteks, on ainult kõhbeliselt head inimesed. Nad on loobunud vastu võtmast seda andi, mis neile ainuüksi wõimaldaks Kristust austada sellega, et nad teda eitaksid maailmale. Püha Waimu mõju on

neile wõõraks jäänud. Nad ei ole sõna tegijad. Taewalike põhimõtteid, mis Kristusega ühine- nud hingi maailmalastest lahutawad, ei ole pea- aegu märgata. Nimeliselt Kristuse järelkäijad ei ole mitte enam äravalitsetud ega eriline rah- was. Erinevust ei ole märgata. Kristlased püüa- wad sõbida maailmaga, selle kommetega, harju- mustega ja omakasupüüedega. Kogudus on käsust üleastumisega muutunud maailmaks, kuna maa- ilm oleks pidanud käsu täitmise läbi muutuma

koguduseks. Iga päewaga läheneb kogudus wõh- tem maailmale.

Kõik need loodawad pärida Kristuse surma läbi õnnistust, aga nad tõrguwad elada ennastjal- gawalt. Nad kiidawad waba armu rikkusi ja püüawad end katta digluse paistega, lootes, et see warjab nende iseloomu puudused. Aga neist püüdmistest ei ole Issanda päewal neil mingit kasu.

E. G. White.

Õppimine ja haridus

Issand nõuab igalt kristlaselt tema wõimete ja kõlbulikkuse kaswatamist igas suunas. Tema tuli maailma, et meile olla eeskujud, kuidas meie peame tegutsema ja missuguse waimuga peame oma töö kallale asuma.

Noorjugu, kel tarwis haridust, peaks kindla tahtega selle poole püüdma. Urge oodake, kuni awaneb teile wõimalus, looge see enestele ise. Kasutage iga wälksumatki wõimalust õppimiseks. Olge kõrkulhoidlikud. Urge raisake oma raha jõu- giisu rahuldamiseks ja lõbusomiseks. Ohtustage saada nii kasulikeks ja tublikeks, kui teid selleks on kutsunud Jumal. Olge põhjalikud ja truid kõiges, mis ette wõtate. Kasutage kõiki kättesaa- dawaid eesõigusi oma waimu arendamiseks. Ühen- dage raamatutest õppimine kasuliku kehalise tööga ja kindlustage enestele hoolsa püüdmise, walw- suse ja palwe läbi tarkus, mis tuleb ülevalt. Sel wiisil arendate oma iseloomu ja omate mõju teiste üle, et neid juhtida digluse ja pühitsuse teele.

Baljud, kellele Jumalast on antud eeldusi suu- teks tegudeks, jaadawad wäga wähe korda, sest et nad wähe püüawad. Tuhanded läbistawad elu, nagu ei oleks neil mingit kindlat eesmärki ega sihti. Sellised jaawad ka oma töö kohase taju.

Pidage meeles, et teie ei jõua kunagi kõrgemale sihile, kui teie enestele olete üles seadnud. Selle- pärast seadke enestele üles kõrge siht ja tõuske siis samm-sammult ülespoole, kuigi see wiiks läbi walwate pingutuste, enesetalgamise ja eneseoh- werdamise. Urge laske ennast millestki takistada. Saatuse ei ole ühegi inimliku olewuse ümber ku- dunud nii tihedat wõrku, et ta peaks jääma abi- tuliks ja teadmatusse. Raskeid olukorrad peatšid teid wiima kindlale otsele neid wõita. Ühe ta- kistuse wõitmine annab suuremat jõudu ja nut julgust edasi minna. Tungige kindla weendumu- jega õiges suunas edasi, siis on asjaolud teile abiks ja mitte takistuseks.

Aja õigest kasutamiseft oleneb meie edu tead- miste ja waimse arenemise saawutamisel. Wai- mu arendamist ei tarwitsje takistada waesus, ma- dal seisus wõi halb ümbruskond. Tuleb ainult

ilmapiilke kasutada wiimse wõimaluseni. Mõni heff siin ja seal kasutus lohiõemises wiidetud, nii jagedasti woodis raisatud hommikutunnid, aeg, mis reisil, tanauraudteel wõi jaamahoones ooda- tes mööda asadetakse, jõõgiaegade ootamise ilma- pilgud wõi ka inimestele pühendatud minutid, kes on kõrkuräägitud kohtamistel ebatäpsed — kui nende üle arwet peetakš ja need aja murdosjad õp- pimiseks, lugemiseks ja hooljaks mõtlemiseks ka- jutatakse, kui palju head wõidakš korda saata neil heffil! Kindel otšus, püsivus ja hoolas aja kasu- tamine wõimaldawad inimesele küllaldajelt tund- mist ja waimset arengut igasuguse mõjurikka ja kasuliku teisutõha saawutamiseks.

Tagajärge ei jaada juhuje wõi saatuse läbi, waid see on jumaliku ettenägemise wäljatõõta- mine, usur ja hoolsa tegewuse, wooruse ja kestwa püüde palš. Jumal tahab, et meie iga oma wal- damisel olewat annet kasutaksime ja kui meie jeda teeme, jagatakse meile suuremaid ande, et ka neid kasutada. Ta ei warusta meid üleloomulikul kombel omadustega, mis meil puuduwad, waid kuna me neid kasutame, mis meil on, tahab ta meid aidata ja seeläbi iga waimuwõimet kõwen- dada ja suurendada.

Taewased olewused tegutsewad koos inimese- ga, kes püüab wanõumata iseloomu täiuse poole, mis awaldub tegewuste täiuslikkuses. Igaühel, kes selle enesele ülesandeks seab, ütleb Kristus: Ma seisan sinu paremal käel ja aitan Sind! Kui inimese tahe tegutsseb Jumala tahtmisega ühes- koos, siis wõib ta kõik teha. Kõik, mis iial tehakse tema käsul, on wõimalik tema wäes teostada. Kõi- gis tema käseldes peitub täidesaatew jõud.

Jumal tahab, et tema teenrid jõuaksid redeli kõrgemale astmele ja teda austaksid seeläbi, et nad omaksid wõimeid, mida ta neile annaks nii hea meelega. Meie peame teatud üleolekut awaldama mõistmises, wõawuses ja tundmises, sest me usume Jumalasse ja tema wäesse, mis mõjutab inimšü- dameid.

Baljud usurwad oma elu olewat kasutu, kuna nad otšest ei seisa Jumala töös. Nad arwawad,

et nad miadgi ei tee Jumala riigi eduks. See on aga efsitus. Kui nad midagi teevad, mida keegi ometi peab tegema, siis ei peaks nad enestele tegema ettebeiteid, nagu oleksid nad Jumala suures majapidamises kasutatud. Ka kõige väiksemad kohustusi ei tohi jätta tähele panemata. Iga aus töö on õnnistus ja seda ustavalt tehes võime kõlbulikeks saada kõige suurematele kohustustele. Rakenda kogu oma jõud tööle. Kõiges, mis ja iial teed, kujuta Kristust. Tegutse nii, nagu seda oleks teinud Kristus sinu asemel.

Laese elarval usul kuldse niidina läbistada kõiki toimetusi, isegi kõige väiksemad kohustusi. Siis edendab meie igapäevane toimekus kristlikku kasvamist. Meie tõstame oma silmad alalist Jeesuse poole. Armastus tema vastu on siis kõrgis meie ettevõtteis juhtivaks jõuks. Sel kombel oleme oma annete õige kasutamise läbi nagu kuldse ketiga ühendatud kõrgema maailmaga. See on õige pühitus, sest pühitus on meie igapäevaste kohustuste võimuse täitmine täielikus sõnakuulmises Jumala tahtele.

E. G. W.

Meie koolist

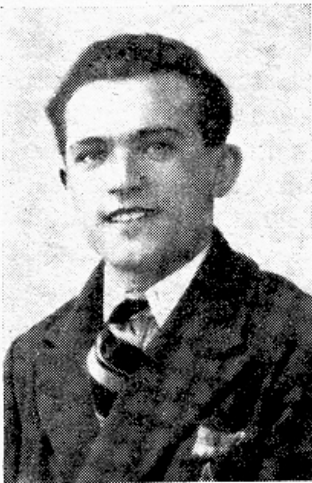
Meie koolis lõppes tänava õppetöö reedel, 26. mail. Rahupäeval, 27. mail tähistati õppeaasta lõppu Merepuiestee kirikus eriliste koosolekutega, et väljendada tänu Jumalale tema abi ja kaitse eest. Enne lõunat kell 11.00 oli pühendusjumalateenistus, kus mõeldi eriti tänavustele kooli lõpetajaile. Tutlustas wend M. Bärengrub.

Südamest tulevate sõnadega ta tuletas lõpetajaile meele nende mottot „Pea meeles Jeesust Kristust“. Lõpetajad on meie koolis Jeesust tundma õppinud. Koolis õpitust ununeb palju, kuid Jeesust ei tohi nad kunagi unustada. Jeesus on meie usu algataja ja lõpetaja. Seepärast peab ta meil alati meeles olema.

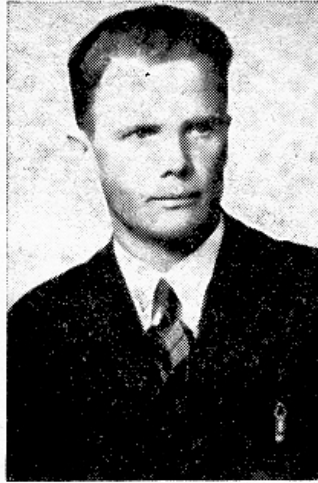
Kooli lõpetas jül kevadel kuus õpilast: Leonore Ankipov, Aino Laas, Beera Mätas, Armilde Unt, Eduard Saarnik ja Johannes Välling.

Pärast lõunat kell 4 leidis aset kooli aktus. Aktusele oli ilmunud arvukalt õdesid-wendi. Kooli juhataja R. Winglas andis oma kõnes ülevaate meie kooli iseloomust ja tööst. Meie kool ei taha palluda noortele mitte ainult teadmisi mitmesugustelt aladelt, waid tahab ka näidata, kui tähtis on usk iga inimese elus. Meie kooli eesmärgiks on, et noored õpilased tundma usulisi väärtusi ja omandaksid need, sest usk on otustava tähtsusega niisasti siinses kui ka tulevases elus.

Peale selle esinesid kõik lõpetajad lühikeste kõnedega. Nendes väljendasid nad põhjusi, miks nad on enestele walinud mottoks „Pea meeles

J. Välling.

E. Saarnik.

A. Unt.

A. Laas.

L. Ankipov.

V. Mätas.

„Jeesust Kristust“, väljendasid tänu Jumalale, oma vanematele ja koolile, et nad nende kolme koolis veedetud aasta jooksul on võinud niipalju õppida, ja soovisid, et nende kaasõpilased kasutaksid kooliaega hästi, sest see on ilusaim ja väärtuslikem aeg iga inimese elus.

Jumalateenistust ja aktust kaunistasid kooli jägator ja keelpillide orkester, väljendades lauludes ja orkestripalades oma südamest tulevat tänu ja palvet, et Jumal talutaks neid eluteel.

Pärast õppetöö lõppu sõitis kool misjonireisile. Esimesel nelipühäl olid koolinoored Rakveres, kus peeti noorte=laulujumalateenistus kohaliku koguduse ruumis. Rakveres sai kool väga sooja ja südamliku vastuvõtu osaliseks, mille

eest kool tänab siinkohal weelkord kõiki, eriti kogudusvanemat abikaasaga, ülesnäidatud armastuse ja külalislahkuse eest. Teisel nelipühäl oli koosolek Narvas, kus kohalikud õed=vennad valmistasid kooliperese juurt rõõmu oma rohke osavõtuga noorte=laulujumalateenistusest. Kool on selle eest kõigile väga tänulik.

Pärast õnnistusrõikast koosolekut weedeti veel üks päev Narvas ühes kohalike noortega ning lahutati parimate muljetega.

Misjonireisilt tagasi jõudnud, valgusid koolinoored suuvipuhkusele. Osa neist asus kolportöörima, teised muile tegevusaladele, et koguda wähenendeid uueks eelseiswaks õppeaastaks.

Lääne-Aafrika misjonäride kongress

Weel kodumaal puhkusel olles kuulsin märtsi kuus peetavast misjonäride kongressi karwajulist. See rõõmustas mind, sest wõisin loota, et selline kokkutulemine ei õutu ükssinda kaasmisjonäridega tuttunemiseks, waid peamiselt on Aafrika tööga seoses olevate küsimuste lahendamiseks. On ju igal maal omapärased probleemid, mida ainult kohapealsed ja olukorra tundjad lahendada suudavad. Meid misjonäre, kes oleme wõõrad Aafrika pinnal ja tihti ei suuda mõista aafriklase motive, kohtawad tihti olukorrad, mida wabest wõimatu mõista ja lahendada. Meile lootsime ühist lahendust, sest ühel on kogemust ühes, teisel teises probleemis.

Saabuski märtsi kuul. Diwisjon määras põllu esimehe ja minu ühes kolme pärismaalase jutlustajaga laadikuiks sellele kokkutulemisele. Kongress oli Nigerias, meilt umbes wiie päewa sõit lääne tiirel reisijate laewal. Neljandal märtsil lahkusime warahommikul misjonijaamast kitsarööpaliiksele, et minna sadamasse. Oli sulatav päikese paisteline keskpäew kui jõudsime sinna. Laew oligi juba sadamas. Üllatusena kohtasime laewal Böhja-Euroopa diwisjoni wendi Readi ja Golloni ühes kahe Nigerias töötawa misjonäriaga. Wastastikud järelepärimised ja weskilused lõid pea soojad suhted ja tundus nagu oleks nad raasukele kodumaad kaasa toonud.

Peale kahepäewalist lagedal merel sõitu jõudsime ühte Kuldranna sadamalinna, Talloraadisse. Kuigi Kuldrand ei ole väga kaugel meist, wõib siiski märgata suurt wabast olukorras. Rahwas näib olevat rikkam, elab mugawamalt. Lõõtsime Talloraadi turule, mis on lageda taewa ja kõrwe-tawa päikese all. Müürijad olid kõik naised. Nad istusid kas mõne tühja kasti wõi plekknõu otsas oma kauba taga. Ühel korw riisiga, teisel kuhi

puuwilja ees, kolmandal laual pipar, maapähklid, jam, okra, tomatid jne. Mõnel isegi aurab keedupott kolmel kivil, kus praewad banaanid palmõlts ja küpsewad maisikoogid... Ühel naisel olid tügid toorest liha korwis ning lootis et selle meie kindlasti talt ostame. Kärbsed oli must kord lihal, mida esiteks kõrwaldada tuli, et tõelist kaupa näha. Omapäralise kogemusena sellises rahwarikkas paigas oli mulle nähe, et ka seal on weel neid, kes ei ole walget inimest näinud. Mulle ligines aralt kuid usaldawalt üks wäike tütarlaps, umbes seitseme aastane. Käis mitu ringi imestataval pilgul minu ümber, siis wõttis õrnalt minu walge käe oma kohwipruunisje ja silitas seda mulle nii armisalt otse waadates ja midagi omas keeles miheldes. Ta oli wist siiani pidanud walget inimest waimuks ja nüüd tahtis isiklikult weenduda.

9. märtsil saabusime Lagosse, Nigeria sadama ja pealinn. Ta asub wäikesel saarel, mis on ühendatud Nigeria mandriga suure sillaga. Sadamasse sõit oli huvitaw. Kõhel pool kanali on toredad euroopalikud ehitused: haigla, koolid, kirikud, kubernerite palee, ja teised. Kõik ümbritsetud ilusate ilupuude ja lilledega. Mõtlesin, wist Nigeria ongi selline, ehk Sierra Leone on see ainuke tagurlane. Meile oli wastu tulnud Nigeria unioni esimees ühes ühe kohapealse misjonäriaga. Paaritunnilise tolli- ja maandumise=astelduste järele jatkasime reisi Ibadani linna, mis on umbes 160 km sissemaal. Ohtul kell wiis jõudsime sinna. Ibadan on suuruselt teine puht pärismaalaste linn Aafrikas. Waade kaugelt on väga meelitatav. On ehitatud kõrgele mäekünkale, ulatades igas suunas kaugesse orgu. Rahjuks ligemalt tuttunemine linnaga pakub puht aafrikaliku waate. Majad on kõik lihtsad poolpimedad ühetoalised sa-wionnid. Minult hõbehall plekkfatus on see, mis

KONVERENTS

peetakse Tartus 19.—24. juulil.

Teretulemast kõigile!

kaugelt nii ilus paistab ja hea üldmulje annab linnale. Majad on ehitatud segamini, põigiti ja ristiti üks teise ees — ühel tagumine üks teisel esimene sissekäik vastamisi, on liig üksteise ligi. Mustus ulatab põlvvedeni. Ühised, kuigi roomavad sisse ja välja lapsed, on ka kirsede, porsaste ja kanade kõnniteedeks. Käärimata sellest, et saamas ühetoalises onnis on inimesed ja loomad samadigusselikud kodanikud. Mäe tippu on ehitatud suurejooneline kottukoda. Kolmekordne ehitus avarate jaalide ja käikudega. Meie külastuse puhul oli parajasti linnapea ühes oma nõuandjatega kottukojas. Umbes 85 aastane rauk, kuniinglikus rüüs istus kõrgendatud kohal omal troonil, ümbritsetud kümmebond nõuandjast, kaks teenrit alatasa tuult levitamas, et tal ei oleks palav. Siin nägin kuidas inimest jumaldatasse. Iga juuretulev saatkond pealiskuga eesotjas kottukotta astudes langes kõhuli põrandale ja kummardas sügavalt „kuninga“ poole. Nii nimetatasse linnapead siin. Seda tehti kolm kuni neli korda ühest kuni kuningani.

Masendav oli külastada püha krokodilli. See-
jet linna ühes jopases dües on jaoist ehitatud umbes 1½ meetri kõrgune ja 3 meetrit läbimõõ-
dus kast või aul, kus püherdab sügavas mudas püha krokodill, linna jumal. Talle tuuakse iga päev ohvreid kanade ja kitsetalgede näol. Kää-
gitasse, et ka vahest tuuakse lapsi. Seegei ei julge teda ilma ohvrita vaatama minna. Ka meie õeldi, et peame talle wiima tingimata kanapoja, mida me mitidugi ei teinud. Krokodill oli sellest hoolimata sama. Noorstas aina omas kitsas jopases augus. Waene loom. Tema eeskäija on olnud samas augus kümneid aastaid kuni suri. Ega seegei sealte enne ei pääse. Jah, selline on Afrika pimedus! Nad kummardavad loodut Looja asemel. Rahju! Millal küll saab see võrratu suur mander erivangeeliumiga valgustatud. Eks needki hinged ole ostetud kallil verehinnaga!

Wäiksest ja pühalikult liginesin naismisionäri Whorrie hauale. See kaastõitleja oli pühendanud oma elu ja nooruse-ajou tagasihoidmatult Ida-Aafrika Tanganika põllu teenistusse. Kui see maa-alla lootutati Keel-Euroopa divisjoni juhatusele, siis tuli öde Whorrie Lääne-Aafrikasse, et jatkata tööd Nigerias. Wiibides ainult wiis nädalat põllul peale esimest puhkust kodumaal, ta haigestus malariasse, mis talte elu nõudis. Ta jängitati Aafrika mulda ootama ülestõusmise

hommikut. Sõnad ta hauakivil on alatine tunnistus Jeesuse peatsest jälletulemisest.

Kongress kestis kumme päewa. Warahommikuft kuni hilja õhtuni kestsid koosolekud. Igal oli sõnadigus ja divisjon oli asja nii korraldanud, et iga misionär refereeris teatud ainel 5 kuni 10 minutit ja siis pandi aine ühisele läbirääkimisele. See võimaldas elawat ja asjalikku läbirääkimist. Siin ühiseft möödasaadetud aeg vastas täiesti Jeesuse ettepanekule oma jäingritele kui nad olid teinud raskest tööd: „Tulge kõrvale...“ Siin võisime wabalt mõtteid wabetada töö ja olukordade üle ja tunda, et olime ühisi Jeesusega. Ei olnud nähtjast rahwahullka ootamas ega haigeid ja hädalisi abi otsimas. Raua mäletame jeda aega. Meid oli 31 walget ja 15 pärismaalast jutlustajat osawõtus. Kongressi krooniks oli misionäride waheline Kristuse jumma mälestamine.

Läbirääkimistel selgus ükka ja jälle, et on kõikjal tungiwaid kutseid õpetajate järele. Paljud piirkonnad sügawates metsades ja mägedel on oodanud aastaid ja ükka weel ootawad. Wäikesed grupid siin ja seal on hakanud pidama hingamis-päewa kas unenäo mõjul või on nad juhustlikult kokku puutunud mõne advent koolitõpilasega, või jälle on keegi advent ühlik mõnest teisest piirkonnast neid külastanud.

Sügawasti liigutatud tungiwatest wajadustest kõikjal tundsiime endid kohustatud olema jaata läkituse teise, kallid kaastõitlejad kodumaal, tänu-tähena teie ohwrimeesuse ja tööuse eest nende abitute heaks. Ise, teie pojad ja tütreid, pühendasime end uuesti tagasihoidmatult suure juhi käskandjateks ja töötajime jääda fronti kas eluks või surmaks.

Müüd olen tagasi omal tööpõllul ja püüan teha oma osa selles suures töös. Rõõmu valmistawad mulle meie wäikese kooli tütarlapsed, kellele olen eesõigustatud olema õpetajaks. Nad õpiwad innukalt õmblema, kuduma, haigete eest hoolitsema ja palju muud, et kui lähewad tagasi kodu, siis oskawad olla abiks oma rahwale.

Ise olen siiani olnud terve, wälja arwatud lühikene malariasse haigestumine. See nõudis osa minu jõust, aga müüd olen jälle jaatul ja loodan pea olla endise terve juures.

Siinsed kaastõitlejad on tänulikud teie armastuse eest ja saadawad teile kristlikke tervitusi. Teid terwitab teie kaastõitleja Jssandas!

Amanda Nuka.

Rahupäeval, 8. juulil on

ARSTLIKU MISJONI PÄEV.

Koosolekul käsitatagu tervishoiuküsimusi ja loetagu artikkel „Tervishoiu-põhimõtted“.

Teoloogia seminar Washingtonis

„The Seventh-Day Adventist Theological Seminary“ asub General Konverentši juures La-homa Bargas, Washingtonis. D. C. See kool pole mitte harilik laste kool või noorsoo misjonikool, vaid tema ülesanne on edasi arendada wanemaid tööjuhatajaid-töölisi ja kooliõpetajaid. Seda kooli nimetatakse ka General Konverentši Piiblikool.

Andmed sellest koolist.

Braeguse kooli ajakirja „The Seminarian“ maikuu numbris on warasemaid andmeid General Konverentši Piiblikoolist. D. C. White'i käskkirjadest, mis kirjutatud 1891. a. on leitud üks tema kõnesid, mida ta pidanud Piiblikooli lõpu-aktusel. Selles kõnes leiame järgmisi mõtteid:

„Tänasel koosolekul on mitmeid palutud ütelda midagi. On tehtud häid märkmeid wanemait wendadelt Olsen'ilt, Waggoner'ilt, Prescott'ilt ja Smith'ilt; ka wanem Haskell'ilt, kes on armulikult hoitud oma ülemaailmsel reisil.

Ma räägin asjaoludel, mis sügawasti on mõjutanud minu meelt. Ma olen kuulnud mõningate arwamusi, mis avaldatud nende poolt, kes pole olnud juhtlustajate instituudis ja kes pole olnud kooli kõigis piibliklassides. . .

Välhtudes asjaoludest käesolewal koosolekul, millest mul oli eesõigus osawõtta, ma ei näe mingit põhjust arwustamiseks. . . Piibel, jah ainult Piibel on olnud selle kooli alus ja proowikiwi. Sga loeng on rajatud mitte inimese ideele ja arwamustele, vaid ahjale „Mõnda ütleb Issand“. — Ellen G. White, Ms. 21, 1891.

Ülaltoodud julgustus, mis antud meie töö juhtidele 48 aastat tagasi Jumala tõnas peidetud waranduse otsumise sühtes, peaks olema meie tänapäewa ewangeeliumitöölisele inspiratsiooniks kui nad tungiwad ükka sügawamale Jumala ilmutuste saladustesse.

Braegune kool.

Mida õppetatakse selles General Konverentši Piiblikoolis? Toon siin mõned andmed samast kuukirjast tänawuse juurekirjuse kohta: Wanem w. Andreesen: Piiblapik, Gebrea raamat, ja jüste-maatiline teoloogia; wanem w. Hoffman: Broh-wetlik mõiste; wanem w. Evans: Digus usu läbi; wanem w. Christian: Efelili raamat, Rooma raamat, usulised olukorrad Euroopas Maailmasõja ajast alates: prof. Doft: koguduse ajalugu, apostlik kogudus, kalwinism ja anabaptistid; Dr. Wood: Sda küsimused, Egipituse ajalugu, I. Moos. raamat, wana Israel.

Peale selle eebrea keel ja Uus Testament kreeka keeles, homileetika w. Evans'ilt; ewange-

lismi meetoodid w. Schuler'ilt; hääleseadmine, kõnekunst prof. Weniger'ilt.

Siis on veel eridõppeained kooliõpetajatele prof. Weniger'ilt ja koolijuhatajalt Kern'ilt.

Nii kui enne öeldud, sellest Piiblikoolist wõtawad osa ainult wanemad kogenenud ewangeeliumitöölised, koolide õpetajad, misjonärid ja tööjuhatajad. Õpetajad on General Konverentši juhtiwad wennad ja wanemad kogenenud õpetajad. Õpilased on enamuses P.-Ameerikast, aga wäljastpoolsete arw kasvab järjekindlalt. Nii on Euroopast tänawu suwel kohal üle kümne tööjuhi ja mitte wähem misjonäre oma põldudest.

Kooli ülesanne on wanemaid töölisi nende wastutawas töös edasi arendada, nende teadmisi warstendada ja meie liikumise põhimõtetele rohkem siduda, sest kui tööjuhjad ja koolide õpetajad on tugewad karja ees, siis ka Issanda kari on julgemeelne ja tugew wõitlustes, mis meie ees seisab.

Koolis õppimine on tasuta. Tasuda tuleb muudugi ülalpidamine ja reisirikulud sinna. Et wäljastpoolt Ameerikat osawõtjail on rohkem kulusid nii söidukuludes jne., siis on Generaal Konverentis sellekohased ja üldreeglid wälja töötanud millise alusel Generaal Konverentis ja Diivisjon tasuwad suurema osa kuludest, kuna ülejäänud osa tasub liit, kes saadab oma maalt õpilase ja ka teatava osa õpilane ise. Õpilase-ewangeeliumitöölise palg maksetakse edasi tema perekonna ülalpidamiseks ja oma osa tasumiseks koolis. Need üldreeglid on maksivad kõigile liitudele wäljastpoolt Ameerikat. Sga õpilane, kes sinna kooli läheb, peab nende reeglite alusel omale põllule tagasi tulema.

Generaal Konverentis on jaatnud ringkirjad ja muud andmed üle maailma kõikidesse maadesse ja soojalt hoowatanud saata igal liidul mõningaid wanemaid töölisi, kes keelt waldawad, sinna kooli. Mitmed liidud meie diivisjonis on juba saatnud oma tööjuhatajaid ja õpetajaid. Täna wu saatis ka Läti liit wend A. Jurkewitsi ja Eesti liit wend Ed. Mey. Wiimane awaldas sellekohase palwe juba läinud aastal, aga et töö ei lubanud jeni seda palwet täita, siis awanes E. Meyl alles tänawu koolimine Ameerikasse. Ta jääb sinna kuni uue aasta alguseni ja loodab tagasi olla meie kooli 2. poolaasta alguseks, et siis edasi jatkata õpetatuid meie koolis piibliainetes. Need ained on meie kooli põhjapanewamad, seepärast wõime loota, et E. Mey edasiõppimine Gen. Konv. Piiblikoolis saab olema õnnistuseks kalle endale ja suureks kasuks meie armjale koolile. Ed. Mey õit Ameerika kooli ei tee Eesti liidule suuri lisakulusid, sest Gen. Konv. üldreeglite alusel on tema kulud kaetud

Gen. Konverentstilt ja Divisjonilt. Tema paist üldreeglite alusel mahtetakse waid edasi ja sõidukulude arwul Divisjon palus liidu nõukogu kaasa aidata kolmesaja krooniga.

Divisjoni nõuandel on Eesti liidu nõukogul kavatsus tulewikus weel mõned wanemad töölised ja õpetajad samasse kooli saata ja jeda eriti põhjusel, et meie oleme küllalt isoleeritud suurest adventliikumise peaforterist ja selle waimust, teieks, et meie tööhajatajad wajawad edasiarendamist nii organisatsioonilises kui ka piiblikases teadmistes.

Lõpuks tahaksin weel mainida, et S. D. Adventist Theological Seminary jenini asub Generaal Konverentsti juures olewas juures Review

and Heraldil kirjanduslao majas. Et kool teeb suuri edusamme ja kirjanduslao oma ruume ise wajab, siis on otsustatud ehitada uus koolimaja. Sellest mõttest said waimustatud Ameerika kaasuõpikud ja nõnda otsustati, et 13. mai s. a. oleks koolimaja ehituse kirjanduspäew. Iga liige pidi tooma teatava annu selle heaks. Suuri lootusi pandi sellele kirjandusele. Tulemuse ma praegu ei tea, aga meie „Seminarian“ kaabudes wõin sellest kirjutada järgmises lehes. Wõelgem ka meie oma palwetes sellele erikoolile ja tema õpilastele, kui Jumala suure töö juhatajatele, kes selles koolis end peawad täiendama Jumala kalli rahwa teenistuseks.

Ed. Mägi.

Liidu aastapeakoosolek

Täna ma wõin teile teatada ühes Lauljaga: „Kes silmaweeaga küllwanud, lõikawad hõiskamijega. Kes minnes kõnnib nuttes, kui ta küllwihemet kannab, see tuleb ja hõiskab, kandes wihke.“ Teie wäärtusliku abiga ja palwetega ning ewangeliiumitöölise pingutustega ja Jumala õnnistusega on 2. weerandaastal ristitud jeni umbes 100 hinge ja see arw tõuseb weelgi. Eks me peame olema tänulikud Jumalale selle eest. Liikmete arw Liidus on seega kindlasti üle 2000 hinge, see on meie kaua oodatud eesmärgi saavutamise. Nüüd aga ärge saagem suurelõikes ega lastem käsi rüüpes seista, waid töötagem, palugem ja niisutagem põldusid silmaweeaga, et weel tuleks hinged, kes käiwad pimeduses ja kes on ilma Teesusteta.

Wikema aruande meie tööst teie kuulete Liidu aastapeakoosolekul, milline aset leiab Tartus, Adventistkirikus, Lille 18 ja „Wanemuises“ 19.—24. juulil järgmise päewakorraga:

1. Wõuamine.
2. Liidu walimiskomisjoni ja töönõukogude walimine.
3. Liidu 1938. a. tegevuse ja kassa aruanded.
4. Liidu 1940. a. tegevuskawa ja eelarwe.
5. Liidu waimulike ja ametnike walimine eelolewaks walimisperiodiks.
6. Liidu ja usuihingute kodukorra wastuwmõtmine.
7. Sooksivad asjad.

Wahin nüüd igal usuihingul oma saadikud walida Liidu peakoosolekule jaatamiseks. Liidu põhikirja § 19. järgi on igal usuihingul õigus saata Liidu peakoosolekule iga kümne liikme kohta üks saadik ja peale selle üks peasaadik. Saadikute walimisel tuleb tähele panna samu üldreegleid, mis ametnike walimiselgi.

Peakoosoleku arwakoosolek on keskpäeval, 19. juulil kell 4 p. l. Lille tn. nr. 18. Seieks ajaks palume kõiki saadikuid kohal olla.

Külalised konverentstile tulewad: W. S. Teestale, Gen. Konf. haridussekretär; J. J. Robinson, Divisjoni haridussekretär; L. L. Babienco, Divisjoni põllusekretär ja Balti Unioni juhataja; J. Oltinsh, Läti Liidu esimees ja W. Strohhis, Leedu misjonipõllu esimees. Tänamu on meil endisi arwajaid külalisi ja ka päris uusi wendi tulemas. Me loodame, et Jumal nende läbi meile kõigile ühe kuulutuse toob.

Konverentsti ajal on ka ristitawate ettevalmistamine ja ristimine. Toogem oma wihud kaasa, et saakime neid ühtlasi kanda Issanda ette ja ristida tema tõe sisse. Samuti on konverentsti hingamispäewal p. l. pühapäewasöömaag ristitawate ja neile, kes pole olnud kauemat aega osajaamisel. Iuba tulles konverentstile, andkem sellekohased kaaswõttelejad endi nimed teada wend H. Kallastele.

Konverentstilt osawõtjatele ja saadikutele wäljastpoolt Tartut on muretsetud ööforter kusahile koolimajas. Igal ööforterit soorwija tuleb kaasa wõtata õlgede jaoks küljealune tühi kott, wõi parim moodus, kaks lina kofku õmmeldud. Peale selle muidugi tekk ja padi. Sõiduwõimaluste kergendamiseks korraldagem grupisõite. Teateid selleks leiata sõiduplaanist ja oma raudtee jaamailemalt.

Konverentsti järele tuleb warsti Taanis suur Divisjoni noorte kongress. Sinna kogunewad üle 700 noore, nende seast wäljastpoolt Taani 300 ümber. Ka Eestist lähewad mitmed noored, kuigi see sõit meie oludes on kulukas. Siiski, meie noored on kallim kui raha ja wäärtused, seepärast tuleb jeda Divisjoni üritust soojalt pooldada. Noortel on see sõit mitte lõbusõit, waid pigemini õhwrifõit, sest nad õhwerdawad mi-

dagi suure ja kalli noorsoo töö pärast. Oleks soovitatav, et iga võimelisem usuihing vähemalt ilhe jaadiku jaadaiks Taani. Selleks võiks kogudus üldise korjanduse teha ja ka oma olemasolevaist summadest osa kasutada ja walitud jaadikut kas täiesti või osaliselt toetada, või Liidu nõukogu otijuse kohaselt müüa „Ravimtaimi“ 80 ekf., ja selle hinna Liitu jaata oma jaadiku arvele. See tegu oleks kindlasti õnnistatud nii kogudusele kui noorsoole. Püüdkem seda teha.

Lõpuks, veel tagasi minnes konverentisi juure, tahaksin siin mainida: Urgem lastem end ekfutada

juure töödest nii heinamaal ja mujal. Me seadime konverentisi just nädala lõpule, et seega alvanelis võimatus kõigil tulla. Püüdkem oma tööd korraldada aegsasti enne, et jatkiks aega meie suurele kokkutulemisele. Kindlasti on Jumalal õnnistusi meie jaoks valmis pandud. Tulgem neid vaid ära tooma! Wast on see wiimane kokkutulek. . .

Paludes Jumalat, et ta meie tänarvust kokkutulemist õnnistaks ja et ta võiks meid neil päevil ristida töötusega ülewast,

jään wotawas jälle nägemises,
Teie wend **Ed. Mägi**.

Tervishoiupõhimõtted

Terwiseõpetusel on s. p. adventistide usuoepetuses suur tähtsus. Meie saime need põhimõtted otte nägemise läbi. Kui Jumal andis adventrahvale selle kohta walgust ja meie liikumise juhid hakkasid seda uurima, siis need põhimõtted ei olnud veel maailmas rahwapärased. Meie ei saanud neid selle maailma teadlastelt. Neid põhimõtteid tuntakse meie keskel terwiseuendusena.

See õpetus sisaldab endas erilisi tunnuseid, mis teda eraldab kõikidest teistest religioonidest. Need tunnused oleksid hingamispäewa uuendus, Kristuse tuleku ja kolme ingli kuulutuse kuulutamine, õpetus inimese olemusest ja tema seisukorrast surmas. Silisematel aastatel tundis isegi maailm, et adventistide õpetus sisaldab teatawaid terwishoiupõhimõtteid. Täna õpetawad ja pooldawad paljud isikud ja organisatsioonid mõningaid neist põhimõtteist. Nüüd tarwitatakse mitmes waimuhaigeterawilas arstimina weerawi. Maailm tunnustab ifka enam ja enam neid põhimõtteid. Seepärast on meil ifka veel ülesandeks kuulutada tähtsaid terwishoiupõhimõtteid, mis on selle kuulutuse eritunnuseks. On tähtis, et iga adventist mitte üffi neisse põhimõtteisse ei usu, waid neid ka läbi elab.

„Wulle näidati, et terwiseuendus on üks osa sellest suurest tööst, mis peab Jumala rahwa Kristuse tulekuks ette walmistama. See on nii lähedalt kolme ingli kuulutusega ühendatud, nagu käsi kehaga.“ „Tunnistused“, 3., lht. 161.

„Kui kolmanda ingli kuulutust selle täiuses kuulutatakse, siis arwestatakse terwiseõpetusega ühingu koosolekutel, koguduse elus, kodus, söögilaul ja majapidamises. Siis teenib parem käsi keha.“ „Tunnist., 6., lht. 327.

Terwiseuenduse põhimõtted põhjenerwad mõistlikul alusel ja on kergelt mõistetawad. „Puhas õht, päikene, kasinus, rahu, liigutused, kohane toit, weerawi ja lootus Jumala peale on peasjad. Igaiüks peaks neid loomulikke rawimeid tundma ja mõistma neid tarvitada.“ „Tusshuren“, lht. 123.

Nii kui juba rõhutatud tungiti alul wäga meie terwishoiupõhimõtete kallale. See wastuweis tellis kahel põhjusel: esiteks, et neid põhimõtteid ei tuntud, ja teiseks see tõsiasi, et need põhimõtted olid paljude rikutud harjumustele ja ihadele wastu. Nende uuenduste wastuwõtmine tähendas tõelist usutegu. Nastate jookkul jaadi nende põhimõtete kohta enam walgust ja seega tõendati nende tõepärasust ka teaduslikult. Nüüd kulutawad suured tehased suuri summasid täisteratoidude walmistamise ja reklaamimise peale, selgitades rahvale, miks need ained on toitwamad ja terwislikumad. Criti rõhutatasse neis leiduwatele mineraalidele ja witamiinidele. Puuwilja ja taimetoidu söömist hinnatakse nüüd peagu kõikjal. Tuhanded inimesed külastawad igal aastal meie sanatooriume, kasutades oma terwise ülesehitamiseks mõistlikku dieeti ja terwiseerawi. Ka ilmalikud arstid tunnustawad meie rawimeetodeid.

Et nüüd maailm ifka enam ja enam neid põhimõtteid hindab, siis on küllalt põhjust, et adventistid ise seda rõhkem hindaksid ja usaldaksid. On tulnud aeg, et iga usklik oleks tuline selle terwiseõpetuse esindaja ja kaitsja. Selle tähtsa aine üle kirjutades me palume kõiki oma koguduseliikmeid pöörda neile terwiseõpetustele suurimat tähelepanu. Peaks pandama tähele tõsiasi, et meie ihu on Piiba Waimu tempel.

Terwisliku elu tähtsad põhimõtted peaks iga päew läbi elatama, et hoida meie keha terve ja olla teguwõimiam Jumala töös. Kui meie koguduseliikmed uuriksid põhjalikumalt meie terwishoidlikku kirjandust, siis nad oleksid neis põhimõtteis enam teadlikud. Nad mõistaksid hoiduda nii oma harjunud maitspaladest kui ka iga liialduse eest, elades terwislikku elu. Siis oleks Issanda ümmardaja järgmistel sõnadel iga uskliku elus ja kogemuses tähtis koht: „Wulle näidati, et terwiseuendus on üks osa meie suurest tööst, mis peab rahwa Issanda suure päewa jaoks ette walmistama.“ **J. L. McClellan.**

Misjonipõllud

Loeng 1. juulil.

Teadaanne.

Me tahame nüüd pilku heita Ida- ja Lääne-Aafrika misjonipõldudele. Töö sellel misjonipõllul, mille suurus on turhandeid ruutkilomeetreid ja mis ulatab Atlandi ookeani läänerrannikult India ookeani idarannikuni, seisab Põhja-Euroopa divisjoni juhtimise all.

Enam kui 57 miljonit inimest elab sellel maa-alal. Wähejed on midagi kuulnud röömusõnumist. Ja ometi on ka paganad Sumala silmis väärtuslikud loodolemused. Kõikide jaoks saatis Sumal oma Boja maa peale. Enamik neist sel misjonipõllul ei tea midagi Jeesuse lunastustööst. Nad ei ole midagi kuulnud Booja lunastavast armust.

Adventtkuulutus on usina ja ustava töötamise järele sellel misjonipõllul ulatanud kahe kolmandiku rahva juure. Ka ülejäänud osa umbes kakskümmeid miljonit peab Issanda käsu peale saama tuttavaks ewangeeliumiga. Wäike usklikte hulgate wäheste wõimalustega seisab selle juure ülesande ees. Töö peab saama tehtud. Sumal tahab seda, ja ligimejearmastus peab meid jundima kaasa aitama.

Kõigepealt puuduvad meil pärismaalastest tööliised ja õpetajad, need me peame tööks ette valmistama. Me peame ülal head koolid tublide õpetajatega, kes wõivad olla aitajateks ja juhtijateks rahwale Aafrikas.

1937. aastal wõidime töö tulemusena aru anda 1688 hingest. See on jeni suurim lõikus. Praegu külastab umbes 40 tuhat pärismaalast meie piiblikoole. Nende arv kasvab alataja. Sumal õnnistab oma teenrite jõupingutusi, tuua järjest enam paganaid pimedusest imelise walguse juure.

W. E. Read,

Põhja-Euroopa divisjoni esimees.

Loeng 8. juulil.

Riiji Juguharu keskel.

Umbes 80 km Wiktooria järvest idapoolse Keenias (Ida-Aafrikas) elab tähelepanuvääriv Riiji Juguharu. Sumal on meie tööd selle Juguharu keskel rikkalikult õnnistanud. Wimmasel misjonipõllu kottutulekul oli umbes 5000 kuulajat koosolekul. Juguharu koosneb umbes 100.000 inimesest. Meil on head koolid ja filmapaiskivad kogudused jelles piirkonnas. Meie töö siin on üksna noor.

Misjonijuhaturje poolt oli otjustatud mai kuus teha uus ewangeeliumi-õjalkäik. Geskujuliku tulidusega wõtsid pärismaalastest usklikud sellest osa. Jseäranis andunud on pärismaalastest ewangelistid. Ühes koguduses, kus 172 liiget, tegid kõik kaasa. Külastati külasid ja asulaid. Me-

hed, naised ja lapsed läksid wälja sellele mägiselle maale ja kuulutasid kolme-ingli-kuulutust. Nende jõupingutuse läbi wõideti 300 täiskaswanut ja 142 last, kes nüüd külastawad meie piiblikooli ja ristitawateklassi.

Kümme uut piiblikooli- ja õppeklassi moodustati ühe koguduse töö läbi. Koosolekuruum on jäänud liig kitsaks, et kõiki huvitatuid mahutada. Koosolekud leiawad seepärast aset wäljas puude all. Enam kui 50 uut pooldajat oli meie wiimasel laagrikoosolekul.

Üks teine ewangelist teatab nende poolt tehtud jõupingutuste tagajärgedest. Ka siin ei suutnud ruum kõiki huvitatuid mahutada. Kaheksa uut piibliklassi 200 õpilasega wõidi asutada. Üheksateist õpetajat on õpetamas ja teewad oma tööd täie andumusega ja siiski ilma palgata.

Meie pärismaalastest jutlustaja teatab, et kuulutus kandub edasi nagu põletaw tuli. 800 usklikku on wõidetud selle kewade töö läbi.

Wäljarwaated sellel misjonipõllul on seega üksna hoodjad. Pärismaalastest usklikud on wäe ja armastusega töös Issanda jaoks.

E. R. Colson,

P.-Euroopa divisjoni kassapidaja.

Loeng 15. juulil.

Arstlik misjon Keenias.

See oli Sumala juhtimine, et me Kendu hospitali asutamine ja üles ehitamine. See haigla asub Kendu lähedal, mis on wäike sadam Wiktooria järwe Kawirando lahes.

Sellel maal, kus walitseb nii palju teadmatust ja haigust, tähendab haigla wäga palju. Nende armetute paganate jaoks, kes ei tea midagi armastavast Õnnistegijast, õhwerdas Dawit Liwingstone oma elu.

Wäga lewinud on malaaria-haigus; jinna juure tulewad alatoidetud laste haigused. Kogu rahwas kannatab alatoidluse all. Kõige lihtsamate terwisereeglite tähelepanematus, oma keha wastu patustamine ja nõidarstide kuritegeline rumalus tekitawad kohutawa hulga hädasid, mida peab arstlik misjon parandama. Terwishoidlike põhimõtete õpetamine teeb siin suure heatöö. Kendu hospitali töö on rahwale suureks õnnistuseks.

Meie halastajad külastawad järjekindlalt misjonijaamu, koole ja pärismaalaste kodusid; nad korraldawad kurjusi naistele ja näitawad neile, kuidas nad peaksid kodu korraldama terwishoidlikult. See tihe osawõtt rahwa käekäigust on annud suuri tagajärgi. Me röömustame wäga selle üle, teades kui raske on aafrikalasel uuega harjuda.

Emade õpetamise ja aitamise teel wõidame me palju sõpru. Igauks, kes Aafrikat tunneb, teab,

fui põlatud ja õnnetu on naine ilma lasteta. Jumal on meie tööd õnnistanud ja armu annud, et me oleme paljudele naistele abi annud. Noored emad õpivad laste eest hoolitsema ja oma õnne hoidma, mis neile on antud.

Ka laste abielu vastu oleme edukalt mõeldnud. Meie noored tütarlapsed teevad juure teene. Üks neist sai hea tunnustuse oma töö eest walitsuse arstilt. Meil on hea väljawaade, et me võime halastajadest wälja õpetada.

Saiged tulewad kaugelt. Meie töö on tuntud. Me tunneme selles Jumala juhtimist. Arstliku misjoni läbi heidame head walgust pimedale paganamaale ja kuulutame sellega Jumala armastusest ja armu.

Keenia misjoni ülemarst.
Dr. Madgwick,

Loeng 22. juulil.

Pärismaalaste töö.

Kes õõji tuleb Afrika külla, peab inestama paljusid hääli, mis tema kõrw kuulub. Sünge trummipõrin, metsik laul ja rütmiline käteplaksutamine hajutawad öörahu. Neegrid tantšiwad tule ümber; oma metsiku tantšuga kummardawad nad oma ebajumulaid. Nende inimeste juure lähewad meie misjonärid, et wiia Jumala walgust paganate südamesse.

Kuiwal aastaajal tulin ma ühes meie musta jutlustajaga sellesse piirkonda, et teda aidata ewangeeliumitöös. Ühest wäiksest jõest üle minnes küsisin ma temalt, kuidas ta pääseb wihma ajal ühest kaldalt teisele. Naeratades jutustas ta, et heidab riided seljast, pakib sinna piibli, wõtab kompsi pea peale ja sammub läbi; wesi ulatab temale õlgadeni. Kaks kord nädalas teeb ta selle raske teekonna kallite hingede jaoks.

Afrikas awaldab nõidarst jaladuskliku mõju pärismaalastele. Pärismaalase elu ilma nõidarstita on waewalt mõeldaw. Nõidarst mõjutab tema elu ja tööd. Seepärast on must nii hirmul. Ta elab alatihes rahutuses ja hirmus kurjade waimude eest, kelle vastu nõidarstid oma abi lubawad. Nõidarst wiikab misjonäri ja tema tööd. Ta teab, et ewangeelium võib murda tema mõju pärismaalastele. Aga tuleb ka ette, et nõidarst ümber pöörab. Seal on näiteks Sorie. Ta oli paljudele tuntud. Paljud tundsid tema halba iseloomu ja kalduwust. Walitsus püüdis tema tegu takistada.

Siis tuli kuulutus tema juure. Linnas, kus ta elas, algas ewangeeliumitöö. Sorie töötas selle vastu. Meie tööline ei lastnud end sellest heidutada. Ta lootis, et Jumal on wägew ka seda hinge päästma. Jumala Waim liigutas tema südant. Ta jättis oma endise elu ja andis end Issandale.

See on ainult üks näide pärismaalaste tööst. Jumal õnnistab oma saadikute tööd igal pool, kus seda usus tehakse.

S. Broberg,
Sierra-Leone misjoni esimees.

Loeng 29. juulil.

Ewangeeliumitöö Ugandas.

Ewangeeliumitöö näis siin esialgu olewat raske, kuna inimesed on ebauusklikud ja umbusklikud. Nende ridade kirjutajal oli eesõigus pidada rida koosolekuid, ja jellest ajast peale on olnud kõigil eurooplastest misjonäridel edu.

Meil ei olnud koosolekuteltki ja weel mõnel muul põhjusel pidime ühes kohas linnast wäljas talumajas koosolekuid pidama. Mitmed pärismaalastest tööliised olid siin töötanud ilma nimetamiswäärse tagajärjeta.

Ma kutsusin mõned tööliised, et mind töös toetada. Nad läksid ümbruskonna elanike juure ja kutsusid neid koosolekutele. Nii wõitsime juba rohkem kuulajaid.

Meie inestuseks tuli ikkagi wälhe inimesi, kui kõneles pärismaalane. See ei olenenud sellest, et pärismaalased ei oleks olnud nutelised, waid et inimesed on ewangeeliumi vastu tuimad. Nad tulewad ainult siis, kui midagi erilist nende tähelepanu köidab.

Koosolekute seeria lõpul moodustati ristitawate klass nendest kes olid otsustanud tõe järele elada. Sealne tööline leidis nüüd küllalt tegevust, sest nüüd oli rohkesti inimesi, kes soovisid õpetamist. See jõupingutus oli pöördepunktiks, kus ühest wäiksest grupist kujunes tugew kogudus.

W. E. Toppenberg,
Ulem-Kiiluse uniooni esimees.

Loeng 5. augustil.

Wakuiini suguharu kestel.

Meil on Wakuiis kuus piiblikooli. See tulemus on kaheaastase töö järele. Keegi naine, kes walitseb inglise keelt, tuli Nairobit ja algas ewangeeliumitööd selle rahwa keskel. Neli teist usuühingut olid siin juba tegewuses, siiski oli kuulutus rahwale uus ja ligitõmbaw. Nüüd 18 ku järele oleme siin puude all ja peame koosolekut. Wend Colson Põhja-Euroopa divisjonist on meie külaline. Ta räägib Matt. 24. üle. Te oleksite wõinud näha, kui rõõmsalt ja usklikult need mustad kuulawad Jumala sõna. Teie rõõm kuulutuse wõidu üle oleks suur. Teie wõiksite näha, et teie abi ja palwed ei ole olnud ilmaaegu. Meie kuulutus on hääle kogu maailmale. Meie jüda on täidetud tänuga Jumala vastu, kes oma tööd nii imelikult hoiab ja juhib.

Ma tegin pikema reisi ja külastasin Wakuiit ja Kambat. Koosolekutel näitasin walguspilte meie töö üle Keeniast. Ka siin aitawad meie tööd edendada walguspildid. Need aitawad kuulutusest kergemini aru saada.

W. W. Armstrong,
Kesk-Keenia misjoni esimees.

Koguduse kord

5. peatükk.

KOGUDUSE VARANDUSTE HOIDMISE KORD, PÄRANDUSED, TESTAMENDID JNE.

Seitsmenda-päeva-adventistide liikumise varajasematest aegadest peale on käidud plaani järele luua toimkondi, kes peavad hooldama liikumisele kuuluva varanduse üle. Neid toimkondi luuakse liidu kaudu. Korralisel liidu peakoosolekul saadikud valivad sellekohased ametlikud toimkonnad. Need on kas liidu nõukogu või mingi sellekohane eriline komisjon, kes peab ajama organisatsiooni ärilisi või rahalisi asju. Need toimkonnad valitakse selle maa seadusliku korra alusel, kus tööd tehakse.

Koguduse varanduste hoidja. — Kõik koguduste varandused peaksid kuuluma liidu varanduste hulka. See on ainus tee, kuidas hoida liikumise varandust ebaõiglase kasutamise eest. See hoiab tagasi neid väheseid juhtumeid, kus isikud lahkudes s. p. adventistide liikumisest võiksid kaasa viia liikumisele kuuluvat varandust. Adventliikumise ajaloos ei ole mitte ette tulnud juhtumeid, et varandust oleks kurjasti pruugitud, kui see kuulus liidu hooldamisele. Kõik varanduste lepingud, kas koguduste või isiklikud, mis antakse liidu hooldamisele, tulevad teha seaduslikult.

Kindlustamine. — Kogudus oma ametnike kaudu on kohustatud valvama, et kõik kogudusele kuuluvad varandused, nii kui koguduse palvelad, elumajad, koolihooned jne. oleksid kindlustatud tule vastu kindlas kindlustusseltsis. Nõuandeid selles asjas võib alati saada liidu juhatuselt. Kui varandus asub piirkonnas, kus tormi- või muud õnnetused on võimalikud, peab kindlustama ka nende õnnetuste vastu. Kõik kindlustamised peavad toimuma asutuse nimele. Kindlustamiskulud kantagu koguduse eelarve korras, kui varandus kuulub kogudusele.

Ametlike paberite hoidmine. — Kõik koguduse ametlikud paberid, kaasa arvatud kindlustuspoliisid, kruntide plaanid, lepingud jne. peaks antama liidu büroosse kindlasse hoiukohta paigutamiseks.

Parandused ja alalhoidmine. — Jumala maja peab olema alati heas korras. Alus, katus, värv seintel jne. tuleb aegajalt järele vaadata, et kõik oleks hoitud heas korras. Sama nõue on maksev ka liikumisele kuuluvate muude varanduste ja majade kohta. Summad selleks otstarbeks peaksid tulema koguduse eelarve korras või erilisest sissetulekutest. Koguduse nõukogu üldisel juhatusel korraldatakse see töö tavaliselt diakoni poolt, kui varandused kuuluvad kogudusele.

Liidu varanduste eest hooldab kas selleks määratud toimkond kohalikus koguduses või liidu nõukogu ise.

Pärandused, testamendid, kingitused ja nende lepingud, aastamaksulepingud jne. — Jumala armastus äratab kõiki neid, kes ootavad Issanda peatset ilmumist, andma oma omandusi Issanda tõe kiireks levitamiseks maa peal. Ohvrivaim on kristliku teenimise aluseks. „Jumal armastab rõõmsat andjat.“ Rahasid, mida ei saa otsekohe anda töö kasuks, võib siiski kindlustada Jumala tööle pärandustega, testamentidega, kingitustega, järjekindlate aastamaksudega ja muul viisil.

Seadusi tuleb täpselt jälgida. — Kui keegi määrab oma varanduse kuuluvust ajale enne või pärast surma, siis on üks tähtsamaid asjaolusid, et see tegu oleks kõigiti kooskõlas selle riigi maksvate seaduste ja määrustega, kust testamenditegija või annetaja on pärit. On olemas palju põhjusi, mis võivad teha lepingu või testamendi jne. tähtsaks või tähtsusetuks. Ära jagada varandus ja teha korraldusi tulevikuks endale, oma perekonnale ja pärijatele, kogudusele ja Jumala töö heaks, on üks tähtsamaid ja vastutusrikkamaid sammusid elus. „Tunnistused kogudusele“ IV, lhk. 481. on antud nõuande testamentide tegemise kohta:

„Nende testament on üks osa nende ettevalmistusest surmale ja seda peab toimitama nii, et see ei häiriks neid nende surmatunnil.“

Seitsmenda-päeva-adventistide jutlustajaile on antud kindlad juhised nende vastutusest, mis nendel lasub sellel alal ja „Tunnistused kogudusele“ IV, lhk. 479. leiame järgmised sõnad:

„Meie vennad peavad tundma, et nendel kui Jumala töö ustavatel sulastel lasub vastutus toimida kõigiti peenetundeliselt selles asjas ja kindlustada Jumalale tema oma.“

Vastutus ülalmainitud asjas seisab selles, et pärandajale anda nõu oma otsust teha õigel ajal, sest seadus ei loe maksvaks vanaduse-nõrkuse või haiguse puhul meeltesegaduses tehtud testamente. Ei ole soovitatav jutlustajal olla tunnistaja testamendi tegemise juures, sest tema oma ameti järele esindab asutust, kes võtab testamendi vastu. Tema võib olla testamendi tegemise juures vaid asutuse esindajana. Ka tuleb pidada suurt ettevaatust selles, et keegi ei saaks öelda, nagu oleks asutuse esindaja või jutlustaja mõjutanud kedagi tegema testamenti. On parim viis, kui testamenditegija kirjutab ise oma testamendi, kui ta on võimeline seda tegema, või laseb seda teha kellelgi teisel. Pole

soovitav, et asutuse esindaja koostaks ja kirjutaks testamendi teksti.

Ka kõige lihtsama testamendi tegemine nõuab head nõuannet, seepärast ükski asjatundmatu isik ei peaks ei enda ega teiste testamente tegema ilma juriidilise nõuandjata. „Tunnistused kogudusele“ III, lhk. 117 on antud meie rahvale kindlaid õpetusi oma testamentide tegemise puhul.

„Mitmetelt perekondadelt on ebaõiglasel viisil röövitud nende varandus ja nad on sattunud raskustesse seepärast, et töö, mida oleks võidud teha ühe tunni jooksul, on unustatud tegemata. Need, kes teevad oma testamente, ei peaks kokku hoidma sellekohaseid kulusid ega jätma tähele panemata seaduslikku nõuannet. Nad ei pea oma testamente kirjutama selliselt, et need ei või püsida seaduslikult.“

Kes võib teha testamente. — On üldiselt teada, kes võib teha testamente või mõnda muud otsust oma varanduse kohta. Iga kahekümneaastane, selgemõistuseline ja õigustega isik, soo peale vaatamata, võib teha korraldusi oma varanduse üle.

Väga vajaline on, et testamenditegemine on kooskõlas selle riigi maksvate seadustega, kus asub varandus ja et täidetak igasugused erinõuded, mis on nõutavad kuskil maa piirkonnas, alevis, linnas või linnaosas jne. Testament on kodune testament, mis tehakse omavahel, või notariaalne, mis koostatakse notari või mõne muu juriidilise isiku juures.

Testamendil peab alati olema kuupäev ja tunnistajate allkirjad. — Igal testamendil, lepingul jne. peab olema kuupäev ja aasta, millal see on tehtud. Ilma selleta ta ei ole maksev. Teine väga oluline nõue maksvale testamendile on tunnistajate allkirjad. Tavaliselt nõutakse kolme tunnistaja allkirju, aga on ka piirkondi, kus on erinõudeid, seepärast peab alati enne järele kuulama, kui palju tunnistajaid on nõutav teatavas piirkonnas testamendi jne. tegemise juures. Hooldajad võivad ka olla tunnistajad. Testamenditegija abikaasa ei või olla tunnistaja, aga sugulane, kes pole nimetatud testamendis osasaajana, võib olla tunnistaja. Tunnistajad peavad alla kirjutama testamenditegija ja üksteise juuresolekul.

Tunnistajad tuleb valida hoolikalt. Soovitav on, et nad on küllaldaselt tuttavad testamenditegijaga ja tema olukorraga. Tunnistaja ei ole kohustatud teadma testamendi sisu. Tema annab oma allkirja, tõendades, et testamenditegija oli selge mõistuse ja arusaamise juures. Kõik, mida testamenditegija vajab öelda tunnistajale enne allkirjutamist, oleks: „See on minu testament ja soov. Ma soovin, et Teie olete selle tunnistaja ja kirjutaksite mu testamendile alla.“

Testamente pole tarvis avaldada, aga ta peab olema kuskil hoiul ja see hoiukoht peab teada olema hooldajaile, et testamenditegija surma puhul seda oleks võimalik peatselt esitada.

Muudatused testamendis. — Sageli juhtub ka, et olukordade sunnil tekib testamenditegijal soov teha muudatusi oma testamendis. Mingit muudatust ei tohi teha väljakraapimise või mahatõmbamise läbi. Igasugune muudatus testamendis peab tehtama uue testamendi tegemise läbi, millises on ära tähendatud muudatused eelmises testamendis. Parim viis muudatuste tegemise puhul on, et täiesti hävitada endine testament ja kirjutada hoopis uus ja toimida selle juures kõigiti seadusepäraselt. Kui testament ei astu jõusse enne tegija surma, siis on tegijal õigus kasutada oma varandust oma eluajal nii nagu poleks tehtud üldse mingit testamenti.

Hariliku, koduse testamendi proov:

TESTAMENT.

Mina, allkirjutanu .....,
(nimi, isanimi ja perekonnanimi)

elukoht ....., olles täie mõistuse ja selge arusaamise juures, otsustasin, ilma kellegi poolt mõju avaldamata, teha oma surma korraks oma varanduse kohta järgmise korralduse:

Kogu minule kuuluva varanduse, nii liikuva kui ka liikumatu, praeguse ja tulevase, ükskõik kus see varandus minu surmatunnil asub ja millest see ka koos seisab, eriti minule kuuluva

..... kinn. Nr. ....
(kinnisvara asukoht)

all asuva kinnisvara pärandan Seitsmenda Päeva Advent-usuühingute Eesti Liidule, asukoht Tallinnas, Merepuiestee 14-a, kusjuures S P A Eesti Liit on kohustatud mind maha matma ja matmispaiga eest hoolitsema ning välja maksuma minu pojale .....

(nimi, isanimi ja perekonnanimi)
kolme aasta jooksul pärast minu surma sularahas ..... viissada krooni. Eeltähendatud kogu varanduse jätan oma abikaasale ..... kuni
(nimi, isanimi ja perekonnanimi)

tema surmani tasuta kasutada ja valitseda, ilma et tema kellelegi selle üle peaks aru andma.

..... „.....“ ..... 19..... a.
(koht) (päev) (kuu)

.....
(Testamenditegija allkiri)

Tempelmargi koht.

Meie allakirjutatud,

1. ...., elukoht .....
(Tunnistaja allkiri)
2. ...., elukoht ..... ja
3. ...., elukoht .....

olime selle testamendi tegemise juures tunnis-
tajateks ja tõendame, et seda testamenti tegi
..... täiesti vabalt oma
(Testamenditegija nimi)

tahtmise järele, ilma kellegi poolt mõju avalda-
mata ja et testamenditegija .....
(tegija

..... oli selle testamendi tegemise ja alla-
nimi)

kirjutamise ajal täie mõistuse ja selge arusa-
mise juures ja et see testament on tema poolt
oma käega meie juuresolekul alla kirjutatud.

Ülalnäidatud testamendis on ära näidatud,
et pojale või lastele ka osa pärandatakse ja et
abikaasa valitseb seda varandust kuni oma sur-
mani. See on muidugi juhul, kui neile pärandat-
akse või kui neid üldse olemas on. Vastasel kor-
ral jäetakse need lõpulaused testamendist välja.
Kodusele testamendile pannakse tempelmarke
kahe krooni väärtuses ja selle kirjutab läbi tes-
tamenditegija. Marke võib ka hiljem panna peale,
siis kustutatakse need kohtu korras.

Kellele tuleb teha testament. — Testament
jne. tuleb teha liidule, või kui seda maksivad
seadused lubavad, siis ka unioonile, divisjonile
või Generaal Konverentsile, nimetades testa-
mendis asutust tema ametliku nimega. Iga mai-
nitud asutus võib astuda ametlikku vahetada
isikuga ja koguduseliikmaga, kes soovib oma
varandust tulevikus pühendada Jumala tööle.
Ka igal isikul, kellel on varandusi, lasub püha
vastutus oma varanduse kasutamises, nii kui
see öeldud Issanda ümmardaja läbi.

Kritlased, kes usuvad praegusaja tõde, peak-
sid olema targad ja ettenägelikud. Nad ei pea
hooletusse jätma oma vahendite kasutamiseviisi
ja peaksid korraldama oma majapidamist nõnda,
et see ei kannataks mõne pikema haiguse puhul.
Nad peaksid oma majapidamise pidama sellisel
tasemel, et kui neid peaks selle juurest ära kut-
sutama ükskõik millisel tunnil ja kui neil pole
enam võimalust teha korraldusi oma varanduse
üle, siis seda kõike võiks korraldada nõnda nagu
ta ise oleks seda teinud kui ta oleks veel elanud.“
„Testimonies“ III, lhk. 117.

„Jumal on kurvastatud hooletuse ja lodevuse
pärast, mil viisil tema jõukam rahvas ajab oma
ärilisi asju. Näib, nagu oleksid nad täiesti unus-
tanud tõsiasja, et nende käes kasutada olev va-
randus kuulub Jumalale ja et nemad peavad te-

male andma aru oma majapidamisest. Mõned
jätavad oma ilmaliku äripidamise täielikku se-
gadusse maha. Saatan peab seda kõike silmas ja
ta püüab saada parajat võimalust, ja oma teen-
rite läbi võtab ta ära palju varandust hingamis-
päevapidajate ridadest. Ning need varandused
lähevad saatana töö heaks...“

„Mulle näidati seda kohutavat asjaolu, kuidas
saatanal ja tema inglitel oli rohkem tegemist
oma teenrite läbi Jumala rahva jõukama kihi
juures, kui Jumal seda ise tegi... Saatan ja
tema inglid rõõmustavad oma edu üle selles
asjas. Ja need, kes peaksid olema targad õnnis-
tusepärijad, enamikus lasevad tahtlikult oma
Issanda raha ära libiseda enda käest vaenlase
ridadesse. Sel moel nad tugevdavad saatana riiki
ja tunnevad endid siiski veel kaunis rahulikku-
dena.“ — *Sealsamas, I, lhk. 199—200.*

„Kui sa soovid, et su varandus läheb töö
heaks, siis kingi see selleks, või anna kõik see
osa ära, mida sa ei vaja oma eluajal... Teha
sures head on vilets suhtumine eluaegseile
heategudele.“ — *Sealsamas, V, lhk. 155.*

Koguduse ametnikud võivad juhatada oma
liikmeid ühendusse liidu ametnikega ja aidata
korraldada, et Issanda raha, mida ta ise on juh-
tinud oma kogudusse, saaks kindlustatud tema
töö heaks.

Aastamaksulepingud. — Üks teine abinõu,
kuidas oma varandust juba eluajal pühendada
Jumala tööle, on aastamaksulepingute tegemine
saaja asutusega. Sel juhul andja lubab lepingu
teel liidule anda iga aasta ühe kindla summa või
teatava protsendi oma rahadest ja varandusest.

Aastamaksuleping tuleb teha notariaalselt ja
selle tegemise juures tuleb selgelt ära tähendada
summa suurus ja näidata, kas see on alati
ühesugune kindel summa, või teatav protsent äri,
majade jne. üldlääbikäigust või jälle ainult pu-
haskasust. Samuti tuleb lepingus ära tähendada
raha väljamaksu kuupäev ja vahetalitaja, kelle
kaudu summad sisse võetakse vastavale asutu-
sele edasiandmiseks. Ka tuleb lepingus ära näi-
data olukord, milliseks muutub käesolev leping
andja surma korral, — kas leping jääb endiselt
jõusse ja kas pärijad peavad lepingus ettenäh-
tud summasid edasi välja maksma, või kas kogu
või osa andja varandust läheb vastavale asutu-
sele üle.

Kindlad nõuanded. — On küllaldaselt tehni-
lisi ja juriidilisi asjaolusid, mis teevad mingi
lepingu, testamendi jne. kindlaks või jälle tühi-
seks paberiks. Seepärast tuleb kõiki sellekoha-
seid seadusi tähele panna ega tule lepingute te-
gemist usaldada asjatundmatute isikute kätte.
Samas peatükis eespool mainitud Tunnistuste
väljavõtteid (leh....) tuleb meeles pidada.

Hingamispäeva pühitsemine

Hingamispäev seatud Jeesuse poolt. — „Ja tema ütles neile: Hingamispäev on inimese pärast tehtud, ei mitte inimene hingamispäeva pärast. Seepärast on Inimese Poeg ka hingamispäeva Isand.“ Mark. 2, 27, 28.

„Kõik asjad on tema läbi tehtud, ja ilma temata ei ole ühtegi tehtud.“ Joh. 1, 3.

„Ja et ma pean kõiki valgustama, et nemad võiksid mõista, mis see salaasja osasaamine on, mis igavesest ajast Jumala sees on varjul olnud, kes kõik Jeesuse Kristuse läbi on loonud.“ Ev. 3, 9.

„Mõttele hingamise päeva peale, et sa seda pühitsed. Kuus päeva pead sa tööd tegema ja kõik oma tegemist tegema. Aga seitsmes päev on hingamispäev Jehoovale, sinu Jumalale, siis ei pea sa ühtegi tegemist tegema, ei sina, ei su poeg ega su tütar, ei su sulane ega su ümmardaja, ei su lojus ega su võõras, kes su väravas on. Sest kuue päevaga on Jehoova taeva ja maa teinud, mere ja kõik, mis nende sees on, ja ta hingas seitsmendal päeval, seepärast õnnistas Jehoova hingamispäeva ja pühitses teda.“ 2. Moos. 20, 8—11.

Juhised hingamispäeva pühitsemiseks. — „Asutades uusi kogudusi, peaksid jutlustajad andma hoolikaid juhiseid hingamispäeva pühitsemises. Me peaksime hoiduma, et samad hoolitud harjumused, mis valitsevad pühapäeva pühitsejate hulgas, ei tungiks nende sekka, kes tunnistavad Jumala püha rahupäeva. Piirjoon peab tehtama kindlaks ja selgeks nende vahel, kes kannavad Jumala kuningriigi märki ja vastuhakkaja kuningriigi märki.“

Ettevalmistus hingamispäevaks. — „Kohe neljanda käsu alguses ütleb Jumal: Mõttele! Ta teadis, et kohustuste ja askelduste keskel on inimene kiusatuses vabandama ennast käsu mitte täielikus pidamises või unustab selle püha tähenduse. Seepärast ta ütleb: „Mõttele hingamispäeva peale, et sa seda pühitsed.“ 2. Moos. 20, 8.

„Kogu nädal peab meil olema meeles hingamispäev ja me peame tegema ettevalmistusi, et pühitseda seda käsu järele. Me ei peaks ka hingamispäevale lihtsalt vaatama kui õiguslikule seadusele. Peame mõistma ta vaimulikku tähendust kogu elule. Kõik, kes vaatavad hingamispäevale kui märgile nende ja Jumala vahel, teades, et Jumal sellega neid pühitseb, esitavad ka tema käsu põhimõtteid teistele. Nemad teevad tema kuningriigi käsud igapäevaseks har-

jumuseks. Igapäev on nende palve, et hingamispäeva pühitus hingaks ka nendel. Igapäev on neil ühendus Kristusega ja nad esitavad tema iseloomu täiuslikkust. Igapäev paistab nende valgus heades tegudes teistele.

„Kõiges, mis annab Jumala tööle edu, peab saavutatama esimesed võidud koduses elus. Siin peab algama ettevalmistus hingamispäevaks. Kogu nädala jooksul meenutagu vanemad, et nende kodu on kooliks, kus nende lapsi valmistatakse ette taeva jaoks. Olgu nende sõnad õiged. Ühtki sõna ei peaks väljuma nende suust, mis ei tohi kuulda nende lapsed. Hoitagu vaim vaba eksimustest. Vanemad, elage kogu nädala jooksul nõnda, nagu püha Jumala silmade ees, kes on annud teile lapsed, et kasvatada neid temale. Kasvatage oma väikest kogudust kodus, et hingamispäeval kõik võiksid olla ette valmistatud teenima Jumalat tema pühakojas. Igal hommikul ja õhtul tooge oma lapsed Jumala ette kui tema verrega ostetud pärisosa. Õpetage neile, et see on nende kõrgem kohustus ja eesõigus, armastada ja teenida Jumalat.

„Vanemad peaksid hoolitsema selle eest, et teha Jumala teenimine oma laste õppeaineks. Pühakirja õpetused peaksid olema tihti nende huultel, eriti säärased, mis valmistavad südant vaimulikule teenimisele. Neid aulisi sõnu peaks tihti korratama! Üksipäinis Jumala juures ole mu hing vait, sest tema käest tuleb, mis ma ootan.“ Laul 62, 6.

Kui nii mõeldakse hingamispäevale, siis ei lubata ajalikku valitseda vaimuliku üle. Ühtki kuue tööpäeva kohustust ei jäeta hingamispäevale. Nädala jooksul pole meie jõud ajalikus töös nõnda tühjaks ammutatud, et päeval, mil Issand hingas ja sai värskendust, poleks me liig väsinud tema teenimisele.“ — *Samas, lhk. 353, 354.*

Konverentsi puhuks ilmub

Koguduse kord

tervikuna raamatus. Lõpu peatükid ei ilmu enam „Misjoniteadetes“.

Iga koguduseliige muretseb enesele selle väga tarviliku raamatu.

Samuti on konverentsi puhul kirjanduslaual välja pandud ja saadaval uus raamat „Aegade tunnistus“ ja peale selle vanemaid väljaandeid alandatud hinnaga.

Wäljaandja: S. P. Udov. K. Cesti Liit. Toimetaja ja talitus: Merepuieste 14-a. Tallinn.

Wastutaw toimetaja: M. Bärengrub. Abitoimetaja: S. Pilt.

Tellimishind: Üksiknumber 15 senti, poolaastas 75 senti, aastas 150 senti. Posti jooksev arve 192.

„Käärtrükk“, Tallinn, Rüütli 4. 1939.

30. juunil 1939.

Sind 15 senti.